

Τ . Ε . Ι . Π Α Τ Ρ Α Σ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

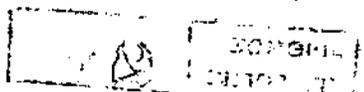
ΕΤΟΣ : 1988 - 1989

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

ΘΕΜΑ: Η Αγροτική Πολιτική (1974 - 1984)

Ποιός ο ρόλος του αγροτικού τομέα

στην Ελληνική Οικονομία

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Χ. ΣΟΥΦΛΑΣ

ΕΠΟΥΔΑΕΤΙΑ

ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΣΑΛΑΠΠΑ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ένα μόνο πάθος έχω, το πάθος της αλήθειας, και αυτό εν ονόματι της ανθρωπότητας που υπέφερε τόσο πολύ και που έχει το δικαίωμα στην ευτυχία.

Εμίλ Ζολά.

Α • Μ Ε Ρ Ο Σ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τό θέμα " Αγροτική Πολιτική " είναι επίκαιρο και σημαντικό. Είναι μια γενική εικόνα , που όλη η διαδικασία αναλύεται σε μικρότερα τμήματα.

Είναι πιο συγκεκριμένα μια γεωργική εικόνα και πολιτική, με στόχο την εφαρμογή συγχρόνων μεθόδων γεωργικής παραγωγής, και εκμετάλλευσης, ώστε η γεωργική ανάπτυξη να διαφοροποιηθεί από τα πρότυπα της παραδοσιακής καλλιέργειας και να προσεγγίσει τις αναπτυγμένες βιομηχανικά χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Θεσμικό θεωρεί κάθε Κυβέρνηση τον Χαρακτήρα που θέλει να δώσει στην αγροτική της πολιτική ήτοι :

- α) Αποβλέπει στην αλλαγή της δομής του αγροτικού τομέα από την παραγωγή ως την κατανάλωση.
- β) θέτει τις βάσεις για την μεταβολή της οργανικής διαρθρώσεως των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και
- γ) Καθορίζει τα οργανωτικά πλαίσια κινητοποίησης των γεωτεχνικών για την εφαρμογή της σύγχρονης Τεχνολογίας.

Πάντως ένα είναι γεγονός : ότι στην κορυφή των πυραμίδων - και της πολιτικής και της συνεταιριστικής - μπαίνουν τώρα προβληματισμοί, επιλέγονται λύσεις, ή ακόμα και εκτελούνται σχέδια.

Πρέπει λοιπόν η Αγροτική Πολιτική, να δώσει τη μάχη, με κατεύθυνση το νέο άνθρωπο της υπαίθρου, το νέο που έφυγε να σιάφει ξένα εδάφη ή για να γυρίζει ξένα γρανάζια.

Να του προσφέρουν σημερινή ζωή και αυριανή προοπτική .

Να που εμπνέυσουν εμπιστοσύνη στο τόπο του. Να του φέρουν κοντά στο αποτέλεσμα της έρευνας.

Είναι γνωστόν ότι η εργαζόμενη αγροτιά, αποτελεί το 32 % της κοινωνικής και οικονομικής σύνθεσης του πληθυσμού. Ένα πρόβλημα που προκύπτει είναι πως οι ίδιοι οι αγρότες θα προσαρμοστούν, στις νέες συνθήκες.

Είναι μεγάλη η προσφορά της αγροτιάς στην Ελληνική Οικονομία. Το 30-32 % περίπου του ενεργού πληθυσμού ασχολείται με την γεωργία.

Δυστυχώς όμως τα προβλήματα είναι μεγάλα. Ενώ γίνονται μόνον βήματα, και έχουμε όμως να διανύσουμε μια μεγάλη απόσταση. Υπάρχουν θέματα οργανωτικά, θέματα διαρθρωτικά κ.λ.π. Υπάρχει το πρόβλημα του κλήρου, του αναδασμού και της καλύτερης αξιοποίησης της γης με τη δημιουργία βιοσχημών γεωεργικών εκμεταλλεύσεων, που θα ανταποκρίνονται πλήρως στον τεχνολογικό και οικονομικό εκσυγχρονισμό.

Υπάρχει η μεγάλη ανάγκη της βελτίωσης της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων.

Υπάρχει η προώθηση του θεσμού των συνεταιρισμών και των άλλων φορέων που θα φροντίσουν για την καλύτερη αξιοποίηση της παραγωγής (π.χ. ΑΠΕ, Αγροτικοί Σύλλογοι κ.α.)

Υπάρχει η εκμηχάνιση και ο εξοπλισμός.

Υπάρχει η εκπαίδευση και μερικά άλλα.

Και σε αυτά και στα άλλα ετοιμάζονται λύσεις.

Η παρούσα εργασία αυτή θα προσπαθήσει να εξετάσει γιατί αυτό είναι και το πιο ουσιαστικό.

Στα πλαίσια λοιπόν των πολιτικών επιλογών, της κυβέρνησης για αυτοδύναμη και ισορροπημένη ανάπτυξη, και για αξιοποίηση των δυνάμεων και πτωχών πόρων της υπαίθρου, η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, αποκτά ιδιαίτερη σημασία, αφού ο τομέας αυτός αποτελεί ζωτική δραστηριότητα για το σύνολο της οικονομίας γενικά και της οικονομίας της υπαίθρου ειδικότερα.

Β' Μ Ε Ρ Ο Σ

Δεν φτάνει ο ήλιος μονάχα
σοδειά ή γή να δώσει χρεϊ-
άζονται κι άλλα πολλά και
προ πάντων η γνώση.....

Κ. ΠΑΛΑΜΑ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1^{ου}

Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

" Πολιτική είναι η τέχνη
του εφικτού "

Τι είναι η Αγροτική Πολιτική.

Ο όρος " πολιτική " προέρχεται και κατάγεται από τους όρους " πόλις " και " πολιτεία " , και σημαίνει κάθε τι που αναφέρεται στην πόλη ή στην πολιτεία (με την αρχαία έννοια που αντιστοιχεί προς το σημερινό κράτος), δηλ. πρόκειται για τη " διακυβέρνηση ή την φροντίδα των υποθέσεων του Κράτους.

Όπως είναι γνωστό, στην Αρχαία Ελλάδα εμφανίστηκε για πρώτη φορά, η πολιτειακά οργανωμένη πολιτεία ή κοινωνία με το θεμελιακό θεσμό της πόλις - κράτους. Αξίζει να σημειωθεί ότι σχεδόν όλες οι Ευρωπαϊκές γλώσσες και πολλές άλλες έχουν δανεισθεί το όρο αυτό από την Ελληνική γλώσσα (POLICY , POLITIQUE, POLITIK κ.λ.π.), πράγμα που δείχνει την υψηλή πολιτιστική επιρροή του αρχαίου πολιτισμού μας, στους σημερινούς Ευρωπαίους και τους άλλους λαούς της γης.

Με τον όρο " πολιτική " εδώ εννοούμε γενικά, την απόφαση για δράση ή ενέργεια από μέρους του κράτους ή της πολιτείας.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις και η " μη δράση " ή και η " μη αδράνεια " αποτελούν " πολιτική " . (π.χ. όταν μια κυβέρνηση αφήνει τη δραχμή να " διολισθαίνει " ανεπίσημη υποτίμηση λ.)

Η έννοια της πολιτικής ή της άσκησης " πολιτικής " προϋποθέτει την ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων δράσης.

Παράδειγμα

Για να επιτύχουμε:

" την αύξηση της παραγωγικότητας των αγροτών " (σκοπός)
μπορούμε να προτείνουμε διάφορα μέσα ή μετρα:

- A.- Την χρηματοδότηση των αγροτών με χαμηλότερα δάνεια απο την Αγροτική Τράπεζα.
- B.- Την εκτέλεση εγγειοβελτιικών έργων απο το κράτος.
- Γ.- Την χορήγηση επιδοτήσεων (κινήτρων) στους αγρότες.
- Δ.- Παροχή γεωπονικών γνώσεων στους αγρότες, ή τεχνωγνωσίας.
Εδώ τίθεται πρόβλημα πολιτικής ως προς την επιλογή του κατάλληλου μέσου: - Ποιά πολιτική (ή εναλλακτική δράση ή επιλογή) θα επιλέξουμε μεταξύ των Α, Β , Γ , και Δ , (επιλογ'η επιλογής.).

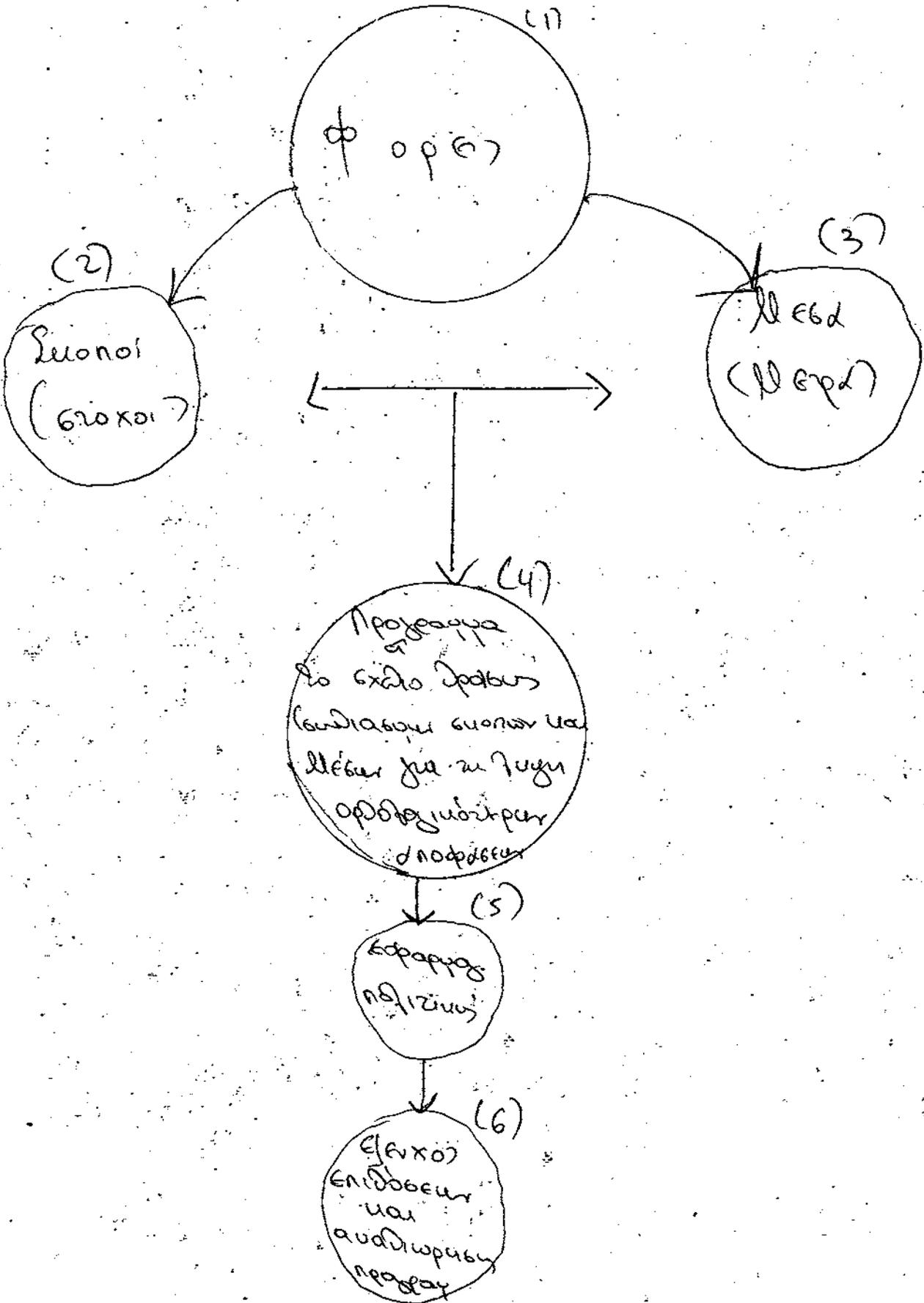
Η επιλογή ως δράση ή ενέργεια ή λήξη αποφάσεων έχει έξι (6), βασικά στοιχεία που παρουσιάζονται εδώ εισαγωγικά ως ερωτήματα:

- 1) Ποιός ενεργεί ή δρά ή παίρνει αποφάσεις (οι φορείς της πολιτικής). Το Υπουργείο Γεωργίας ; Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ; Η Αγροτική Τράπεζα ;
- (2) Τι επιδιώκουν οι φορείς ; (σκοποί της επιλογής)
π.χ. Σταθεροποίηση του αγροτικού εισοδήματος. Μείωση εξάρτησης απο εισαγόμενα αγροτικά προϊόντα.
- (3) Πως επιτυγχάνονται οι επιδιώξεις - σκοποί, δηλ. ποιά είναι τα μέσα πολιτικής ; (π.χ. με επιδοτήσεις, χορήγηση δανείων ; κ.τ.π.).
- (4) Πως συνδιάζονται οι σκοποί και τα μέσα που επιλέγονται δηλ. με ποιά διαδικασία, ποιά χρονική προτεραιότητα και ποιά λειτουργική σχέση, δηλ. ποιό είναι το πρόγραμμα σύνδεσης των σκοπών, και των μέσων πολιτικής (το πρόγραμμα Αγροτικής Πολιτικής).

- (5). Με ποί τρόπο γίνεται η εφαρμογή - εκτέλεση του προγράμματος της πολιτικής, και πως πραγματοποιούνται οι σκοποί με τα μέσα (π.χ. εκτέλεση έργων ;).
- (6) Με ποιές διαδικασίες γίνεται η παρακολούθηση και ο έλεγχος των αποτελεσμάτων - επιδόσεων της πολιτικής, ώστε να διαπιστωθεί, η αποτελεσματικότητα της πολιτικής και να επισημανθούν οι αποκλίσεις μεταξύ επιδιώξεων και πραγματοποιήσεων, ώστε να προχωρήσουμε στην αναθεώρηση της πολιτικής.

Διάγραμμα Αγροτικής Πολιτικής.

Η ολοκληρωμένη έννοια των περιεχομένων της αγροτικής πολιτικής.

Ο ρόλος της επιστήμης στην άσκηση πολιτικής.

Οι Επιστήμονες που ειδικεύονται στα θέματα της αγροτικής πολιτικής μπορεί να προσφέρει κυρίως τα εξής :

- 1.- Να διευκρινίσει την έννοια και το περιεχόμενο του σκοπού της " αύξησης της παραγωγικότητας των αγροτών " .
- 2.- Να εκτιμήσει την επίπτωση των εναλλακτικών μέσων (χρηματοδότηση, εγγειοβελτικά έργα, επιδοτήσεις, παροχή τεχνολογίας , στους αγρότες) με τη χρησιμοποίηση διαφόρων μεθόδων.
- 3.- Να διαπιστώσει αν το μέτρο ή τα μέτρα που θα επιλεγούν έχουν άλλες επιπτώσεις, εκτός από την αύξηση της παραγωγικότητας.
- 4.- Να διερευνήσει και να προδιαγράψει, τρόπους και μεθόδους για την αποταλεσματικότερη εφαρμογή των μέσων , πολιτικής και την αντικειμενική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων - επιδόσεών τους.

Για να είναι περισσότερο αποτελεσματικός ο επιστήμονας, συνεργάζεται αρμονικά με τους ενδιαφερόμενους αγρότες, και τους φορείς της πολιτικής.

Τα υποδείγματα αγροτικής πολιτικής είναι χρήσιμα εργαλεία, για την μελέτη και την κατανόηση της αγροτικής οικονομίας, και κυρίως την βελτίωση των αποφάσεων της αγροτικής πολιτικής.

Ποιοί λόγοι επιβάλλουν την άσκηση αγροτικής Πολιτικής.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την άσκηση αγροτικής Πολιτικής είναι κυρίως οι εξής:

- 1.-Η αγροτική πολιτική έχει ζωτική σημασία, για το κοινωνικό σύνολο, γιατί προμηθεύει τα αναγκαία τρόφιμα για τη συντήρηση του πληθυσμού, και πολλές άλλες πρώτες ύλες που είναι εξίσου αναγκαίες στον άνθρωπο. Κάθε χώρα, έχοντας έντονα αναπτυγμένο το " ένστικτο της αυτοσυντήρησης " θεωρεί απολύτως αναγκαία, την υποστήριξη της αγροτικής πολιτικής για λόγους εθνικής επιβίωσης.
- 2.-Η αγροτική πολιτική, ως αναγκαία οικονομική δραστηριότητα υπόκειται σε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας και αστάθειας εξαιτίας κυρίως του γεγονότος, ότι υφίσταται περισσότερο από κάθε άλλη δραστηριότητα της καιρικές μεταβολές (κύκλοι παραγωγής).
- Η " συνέχεια " της αγροτικής παραγωγής, που οφείλεται κατ'εξοχήν στην φύση της αγροτικής πολιτικής, απαιτεί την συστηματική επέμβαση και αρωγή του κράτους.
- 3.-Η χαμηλή εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης, των ειδών διατροφής και οι διαρθρωτικές αλλαγές, στην ζήτηση αγροτικών προϊόντων, (οπως προβλέπει ο νόμος του ΕΒΓΕΛ) θέτουν προβλήματα μακροχρόνιου προσαρμογής του αγροτικού τομέα, μέσα στα πλαίσια της εθνικής οικονομίας, τα οποία απαιτούν την προγραμματισμένη παρέμβαση της Πολιτείας.

4.- Τα αγροτικά εισοδήματα, όχι μόνον είναι χαμηλότερα από τα εισοδήματα των μη αγροτικών δραστηριοτήτων αλλά και διακυμαίνονται συνήθως εντονότερα εξαιτίας του πανανισμοῦ λειτουργίας της αγοράς.

5.- Ο αγροτικός τομέας αναπτύσσεται συνήθως, με βραδύτερο ρυθμό σε σύγκριση με τους άλλους τομείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ον

Η Αγροτική Πολιτική του χθές

Η υποβάθμιση του αγροτικού τομέα

Η πολιτική που ασκήθηκε παλιά στο τομέα της γεωργίας υποβάθμισε και το ρόλο και το περιεχόμενό της.-

Η κυρία αιτία της υποβάθμισης του αγροτικού τομέα ήταν οι επιλογές και το μοντέλο ανάπτυξης της γεωργίας που χρησιμοποιούσαν παλιά με κύρια χαρακτηριστικά του την αφαίρεση του πλεονάσματος του τομέα για την ανάπτυξη άλλων τομέων της οικονομίας και τον ατελή και απρογραμμάτιστο προσανατολισμό της Ελληνικής γεωργίας.-

Οι γενικότερες συνέπειες ήταν η ποσοτική, αλλά κύρια η ποιοτική υποβάθμιση των αγροτικών δραστηριοτήτων, η υποβάθμιση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και γενικότερα η υποβάθμιση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής της υπαίθρου.-

Έτσι " εξηγείται "

- 1.- Το μικρό μέγεθος της αγροτικής επιτελέλλευσης και ο κατακερματισμός της.-
- 2.- Ο μεγάλος αριθμός αγροτών που στην πλειοψηφία του υποαπασχολείτο
- 3.- Η εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση.-
- 4.- Η άναρχη (πλεονασματική τις περισσότερες φορές) αύξηση του όγκου παραγωγής σε παραδοσιακά προϊόντα και η ελλειμματική παραγωγή σε βασικά είδη (γαλακτομικά, κρέας, αλιευτικά, ζωοτροφικά, κ.λ.π.)

- 5.- Η εξάρτηση από το Τραπεζικό, Βιομηχανικό και Έμπορικό κεφάλαιο.-
- 6.- Η ανυπαρξία έργων υποδομής.-
- 7.- Το χαμηλό επίπεδο συνεταιριστικής συνείδησης και εκπαίδευσης.
- 8.- Η άναρχη χρήση της νέας τεχνολογίας και η έλλειψη πληροφόρησης.
- 9.- Η σχεδόν ανύπαρκτη παρουσία στην ύπαιθρο ειδικού επιστημονικού προσωπικού (γεωτεχνικών , κ.λ.π.).
- 10.- Η ύπαρξη μεσαζόντων μεταξύ παραγωγών και καταναλωτή.
- 11.- Η ανισότητα στα εισοδήματα μεταξύ του αγροτικού και του αστικού τομέα - το 1978, ο αγρότης είχε μόνο το 48 % του αστικού εισοδήματος.
- 12.- Η ανασφάλεια του παραγωγού.
- 13.- Η ανεπάρκεια του παραγωγού, κοινωνικής προστασίας, φροντίδας , και μέριμνας.
- 14.- Το χαμηλό, πολιτιστικό, και βιοτικό επίπεδο στην ύπαιθρο, και
- 15.- Η αντικειμενική αδυναμία των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, με τις συνθήκες αυτές, να δραστηριοποιηθούν σε τομείς που αντικειμενικά τους ανήκουν, όπως π.χ η οργάνωση της μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3^ο

Η ΝΕΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τομέα.

Σήμερα η αγροτική πολιτική που ασκείται ακολουθεί μια νέα πορεία, αντίθετα με την προηγούμενη.

Η πολιτική βάζει την βάση για την αναβάθμιση του αγροτικού τομέα, και αναγνωρίζει πέρα από το οικονομικό και κοινωνικό του ρόλο.

Παίρνει μέτρα, και δίνει τα μέσα που είναι αναγκαία, για την ανάπτυξη του.

Μία από τις κύριες εκδηλώσεις αποτελεί το πενταετές πρόγραμμα (1983 - 1987).

Οι στόχοι και τα μέσα του πενταετούς προγράμματος είναι:

- 1 . Η αύξηση της παραγωγικότητας, και ιδιαίτερα της παραγωγικότητας της εργασίας, με την αύξηση και ορθολογική χρήση του απασχολούμενου κεφαλαίου ανά εργαζόμενο, ταυτόχρονα με την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων.
- 2 . Η ενίσχυση των συλλογικών δραστηριοτήτων των παραγωγών και κύρια των αγροτικών συνεταιρισμών.
- 3 . Η αναδιάρθρωση και ποιοτική βελτίωση της παραγωγής σύμφωνα με τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς και της εξαγωγικής δυνατότητας.

- 4 . Η διεύρεση των εξαγωγικών δυνατοτήτων στα πλαίσια μιας επιθετικής στρατηγικής εξαγωγών.
- 5 . Η βελτίωση των πόρων επεξεργασία - τυποποίηση - εμπορίας.
- 6 . Η αύξηση του εισοδήματος των αγροτών και η άμβλωση των εισοδηματικών ανισοτήτων, μέσω με τους άλλους τομείς όσο και μέσα στο τομέα, και ταυτόχρονα τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο.
- 7 . Η κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου.

Το Νέο Νομικό πλαίσιο - στόχοι - επιδιώξεις.

Ο Νέος Νόμος για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις επιδιώκει να οργανώσει τον αγροτικό τομέα με βάση της αρχές της αυτοδιαχείρισης της αποκέντρωσης και της ανάπτυξης της ατομικής πρωτοβουλίας, και ευθύνης του αγρότη.

Επιδιώκει οι αγρότες να καρπώνονται το πλεόνασμα το οποίο παράγουν οι ίδιοι.

Στοχεύει στην ανάπτυξη του χωριού, και της υπαίθρου.

Ο αγρότης είναι κύριος της γής και των μέσων παραγωγής, και όχι στις φάρμες των μεγαλοαφροτών, και έτσι κατοχυρώνεται η ατομική ιδιοκτησία του αγρότη.

Οργανώνει τις οικογενειακές επιμεταλλεύσεις, που εθελοντικά συμμετέχουν σε κοινή προσπάθεια.

Επιδιώκει τη μείωση του κόστους παραγωγής, με την κοινή προσπάθεια των εφοδίων, την αύξηση του εισοδήματος με την οργάνωση της παραγωγής σε τρόπο ώστε να παράγονται προϊόντα σε ποσότητες και ποιότητες που να ανταποκρίνονται, στις ανάγκες της αγοράς, της αύξησης του εισοδήματος με συμμετοχή στην εμπορία και επεξεργασία του προϊόντος, καλύτερους όρους χρηματοδότησης για τον αγρότη, την καλύτερη εκπαίδευση και πληροφόρησή του, την εισαγωγή νέας τεχνολογίας, τη διεύρυνση της απασχόλησής του, την ανάπτυξη της πολιτιστικής του ζωής στο χωριό.

Η συλλογική προσπάθεια, πρέπει να αποτελεί επίκεντρο των προσπαθειών του αγρότη, ώστε η κοινή επιχείρηση να αποτελέσει το μοχλό, για τη βελτίωση της εισοδηματικής του θέσης.

Βασικό στοιχείο της πολιτικής που καθιερώνει ο νέος νόμος, είναι η ελευθερία του αγρότη να επιλέξει αν και πώς θα συμμετάσχει στην ανάπτυξη του συνεταιρισμού, η ελευθερία του να καθορίσει πως θα δραστηριοποιηθεί ο ίδιος και τα άλλα μέλη του συνεταιρισμού, για την αυτοδιαχείριση των προβλημάτων τους, για αυτοδύναμη επιδίωξη της εξέλιξής τους, για δημοκρατική διοργάνωση της κοινής προσπάθειας.

- 14 -

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο ^{14^ο}

Σημασία και συμβολή του αγροτικού τομέα στην
Οικονομία μας.

Στην διαμόρφωση της αγροτικής πολιτικής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η θέση και η σπουδαιότητα της γεωργίας στο σύνολο της Ελληνικής Οικονομίας.

Αυτό μπορεί να εκτιμηθεί από πλευράς

- α) απασχόληση την οποία αυτή προσφέρει άμεσα
- β) συμμετοχής της στο εθνικό εισόδημα,
- γ) συμβολής της στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας.

Ειδικότερα:

- Η πρωτεύουσα και μεταποιημένη γεωργική παραγωγή, εξασφαλίζει και καλύπτει, στο μεγαλύτερο μέρος, τις ανάγκες σε είδη διατροφής του πληθυσμού της χώρας.
- Το 29,66% του ενεργού πληθυσμού βρίσκει κύρια απασχόληση στην γεωργία, ενώ ένα σημαντικό μέρος του αγροτικού πληθυσμού απασχολείται συμπληρωματικά ή εποχιακά στη γύρω από την γεωργία αναπτυσσόμενες συμπληρωματικές δραστηριότητες.
- Ο αγροτικός τομέας, συμμετείχε κατά 13,4% σε σταθερές τιμές, και κατά 17,0% σε τρέχουσες τιμές, στο σχηματισμό του ακαθάριστου ενχώριου προϊόντος.
- Εξασφαλίζει συναλλαγματικούς πόρους από τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων, οι οποίοι καλύπτουν το 31% του συνόλου των εξαγωγών, ενώ οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων αποτελούν μόνο το 16,0% του συνόλου των εισαγωγών.
- Τροφοδοτεί επαρκώς με πρώτες ύλες, τις γεωργικές βιομηχανικές περιφέρειες, της χώρας.

- Στο κ'υκλωμα της παραγωγής διακίνησης - επεξεργασίας και εμπορίας των αγροτικ'ων προϊόντων, δημιουργεί τες απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ποικίλων οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Διατηρεί την ισορροπία της φύσης, και προστατεύει το περιβάλλον.
- Τέλος ο αγροτικός κ'οςμος αποτελεί κοιλίδα, των πολιτιστικών μας αξιών και είναι αναπόσπαστα δεμένος με την εθνική-μας φυσιογνωμία.

Χρηματοδότηση του Αγροτικού Τομέα.

Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Αγροτικής Πρόθεσης, περιλαμβάνει κεφάλαια, που χρησιμοποιούνται για την χρηματοδότηση των επενδύσεων στον αγροτικό τομέα, την κάλυψη των αναγκών των αγροτικών επιχειρήσεων και των αγροτικών οργανώσεων σε κεφάλαια κίνησης, και την αγορά των αγροτικών εφοδίων, καθώς και τη χρηματοδότηση ειδικών δραστηριοτήτων των Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Κρατικών Φορέων, (συγκέντρωση - αποθεματοποίηση αγροτικών προϊόντων) και ορισμένων κλάδων της μεταποίησης.

Οι συνθήκες χορήγησης σε μετρητά, και εφόδια, πρίν λίγα χρόνια έφτασαν τα 447 δισεκατ. δραχμές.

Ειδικότερα η αύξηση στα μεσοπρόθεσμα δάνεια ήταν 21^ο/ο, ενώ στα βραχυπρόθεσμα 22^ο/ο και στις ειδικές περιπτώσεις 18^ο/ο.

Σημειώνεται ότι από μεσομακροπρόθεσμα δάνεια της ΑΤΕ πρό-ρχονται το 30^ο/ο περίπου των συνολικών κεφαλαίων, που διατί-θενται για χρηματοδότηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην γεωργία.

Για ορισμένες κατηγορίες δανείων, μέσου και μακράς προθεσμίας τα οποία αποσκοπούν σε επενδύσεις ιδιαίτερα παραγωγικές και συντελούν στην αύξηση της παραγωγικότητας του αγροτικού τομέα, και στη βελτίωση της παραγωγικότητας των αγροτικών προϊόντων, ισχύει χαμηλότερο επιτόκιο.

ΕΞΕΛΙΞΗ του Ακαθόριστου Αγροτικού Προϊόντος (Α.Α.Π.)
σε σχέση με το Ακαθ'αριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.).

Ετος	Α.Α.Π.	Α.Ε.Π.	% συμμετοχή στο ΑΕΠ		Ετήσια (ΑΑΠ) %	Μεταβολή ΑΕΠ %
			ΣΤΑΘΕΡΕΣ	ΤΙΜΕΣ		
1976	51830	371022	14,0	-7,4	2,9	
1977	57214	394803	14,5	+10,4	6,4	
1978	53616	409075	13,1	-6,3	3,6	
1979	60499	417510	14,5	+12,8	2,1	
1980	59516	416515	14,3	-1,6	-0,2	
1981	60940	416169	14,6	+2,4	0,0	
1982	55513	417757	13,3	-8,9	+0,4	
1983 "	59140	430310	13,7	+6,5	3,0	
1984 "	58350	439850	13,4	-0,5	+2,2	

		Τρέχουσες	τιμές.		
1976	141543	844623	16,4	+3,9	+16,9
1977	177074	1016709	17,9	+25,1	+20,9
1978	138166	1245187	15,9	+11,9	+22,5
1979	270058	1523724	17,7	+36,3	+22,8
1980	329285	1856745	17,7	+21,9	+21,9
1981	424415	288314	18,5	+28,9	+23,2
1982	462769	2706100	17,1	+9,0	+18,9
1983	593421	3317770	17,9	+28,3	+22,6
1984	682500	4007800	17,0	+15,0	+20,8

"" προσωρινά στοιχεία

"" εκτιμήσεις

Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδος (Τιμές τρέχουσες αξία σε εκατομ.)

Έτος	Εξαγωγές			Εισαγωγές			Ισοζύγιο	
	Αξία	Συμμετ %	Ετήσια αύξηση %	Αξία	Συμμετ %	Ετήσια αύξηση %	Αξία	
1974	21627	35,5	29,9	21728	16,4	16,7	-104	
1975	26560	35,7	22,8	23392	13,6	7,7	-3218	
1976	33616	35,8	35,8	27829	12,5	19,0	-5787	
1977	36422	35,9	35,9	32416	13,9	16,5	-4006	
1978	44447	35,9	22,0	40387	14,4	24,8	-4060	
1979	47353	32,8	6,5	48538	13,1	20,2	-1182	
1980	61329	27,7	29,5	58048	12,8	19,8	-3282	
1981	67451	28,4	10,4	72090	15,9	24,2	-4569	
1982	89599	31,3	32,8	103653	15,7	43,8	-14053	
1983	138076	35,2	54,1	138313	16,4	33,9	-737	
1984	179477	33,1	29,9	170580	15,7	22,3	-8897	

Ετος	Ακαθάριστος συνολο χώρας	επενδύσεις			παγίου Τομέα.	κεφαλαίου στον		
		Αγροτικό				Ποσά σε εκατ.δρχ.		
		δημόσ.	Ιδιωτ.	Σύνολ.	ετησ % του συνολ.	% συμ στο αγροτ.τομ. στο συνολ	% ποσο. του ακαθ επεν.κα κεφ.στα αγροτ προ	
1974	139950	5296	9702	14998	+27,3	10,7	13,5	
1975	175000	6241	11186	17427	+16,3	9,9	12,8	
1976	221420	6948	14338	21786	+25,0	9,8	15,4	
1977	278000	7466	14812	22276	+2,2	8,0	12,6	
1978	369185	9844	19081	28025	+25,8	7,6	14,1	
1979	413685	9749	17881	27630	+1,4	6,7	10,2	
1980	564350	11449	19967	31416	+13,7	6,9	9,5	
1981	624000	14479	22725	37204	+18,4	7,2	8,8	
1982	698500	20654	28325	48979	+31,6	7,8	10,6	
1983	513500	26824	46122	72946	+48,9	10,4	12,3	
1984	859800	33107	53953	87060	+19,8	10,1	12,8	

	Σε	Σταθμοί		Τιμές			
1974	74660	2801	5024	7825	+11,5	10,4	13,8
1975	69750	2802	4938	7740	-1,1	9,7	13,8
1976	85950	2645	6657	8302	+7,2	9,6	16,0
1977	91100	2424	4786	7209	-13,2	7,9	12,6
1978	99121	2386	5237	7623	+5,7	7,7	14,2
1979	92705	2057	4112	6169	-19,1	6,8	10,4
1980	85750	1930	3728	5658	-8,3	6,6	9,5
1981	84100	1986	3562	5548	-1,9	6,6	9,1
1982	83000	2312	3590	5902	+6,4	7,1	10,6
1983	77800	2395	4988	7383	+25,1	9,5	12,5
1984	80450	2500	4845	7345	-0,5	9,1	12,5

"" Προσωπικό

"" Επιτελέσεις

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο ^{ου}

Ι. Κ.Α.Π. (Κοινή Αγροτική Πολιτική)

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική, άρχισε να ισχύει μεταξύ των μελών - κρατών της Ε Ο Κ από τον Ιούνιο του 1968. Η Κ Α Π βασικά οφείλεται στην Γαλλία και καλύπτει το 95^ο /ο , περίπου του συνόλου των αγροτικών προϊόντων. Το γεγονός ότι ο αγροτικός τομέας είναι ο πρώτος , και μέχρι τώρα ο μόνος μεταξύ των κρατών μελών της.

Κοινότητα, που εφαρμόστηκε κοινή πολιτική μπορεί να εξηγηθεί ως εξής:

- α) Οτι ο αγροτικός τομέας της ΕΟΚ συγκεντρώνει τα περισσότερα και δυσκολότερα προβλήματα σε σχέση με τους υπόλοιπους αλλά και γιατί κινδύνευσε να δεχθή πλήγματα από την ένταξη,
- β) Οι αγρότες των κρατών - μελών θα ήταν αρκετά οργανωμένοι,
- γ) Οι ανισότητες του βαθμού οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των κρατών - μελών, που ακριβώς η Ε Ο Κ είχε ως μακροχρόνιο στόχο να εξαλείψει, οφείλοντο κατά μεγάλο ποσοστό στις διαρθρωτικές ανεπάρκειες του αγροτικού τομέα των κρατών της κοινότητας.

Οι στόχοι της Κ Α Π όπως αυτού ορίζονται από την συνθήκη της Ρώμης είναι:

- α) Εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου του αγρότη
- β) Σταθεροποίηση των αγροτών
- γ) Εξασφάλιση επαρκούς αγοράς για τα μεγάλα μπουτόλια
- δ) Εξασφάλιση λογικών τιμών στον καταναλωτή.-

Αίτια της καταστάσεως που διαμορφώθηκε στον αγροτικό
τομέα.

Κατά την γνώμη μου ή ολη προσπάθεια για οικονομική
ανάπτυξη της χώρας μας ακολούθησε ένα υπόδειγμα στο οποίο
εφαρμόστηκε στο παρελθόν, και σε άλλες χώρες αλλά προυθεμά
δεν είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα. Προβείτε για το γνωστό
αναπτυξιακό υπόδειγμα, το οποίο χρησιμοποιήτο στον αγροτι-
κό τομέα της οικονομίας, ως μεταδότη της αναπτύξεως του
βιομηχανικού τομέα.

Στην περίπτωση αυτή, ο αγροτικός τομέας καλείται,
πρώτον να εξασφαλίσει τη διαβίωση του αγροτικού πληθυσμού
και συγχρόνως αντιπροσωπεί μια σημαντική σειρά, για τα
προϊόντα του βιομηχανικού τομέα.

Δηλαδή υπάρχει ένας προγραμματισμός στον αγροτικό μας
τομέα με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται τα εξής:
Τα αγροτικά προϊόντα διατίθενται στο εσωτερικό, από τους
παραγωγούς. Εν συνεχεία εξάγονται με αποτέλεσμα η τιμή αγο-
ράς και η τιμή πώλησης να παρουσιάζουν τεράστια διαφορά.

Προβλήματα επάνω στην επαγγελματική εκπαίδευση των αγροτών:
Ισχύει ακόμα σήμερα, η κοινή υπουργική απόφαση 7/12/1971.
Ετσι το εκπαιδευτικό έργο του " τεχνικό - οικονομικό
συμβούλου " που ήταν πρώτα η κύρια αποστολή του γεωπόνου,
εκτελείται από το 1971 εντελώς συμπτωματικά και σε ποσότητα
10 - 15% του διαθέσιμου χρόνου εργασίας.

Η κατάρτιση του θεσμού των ειδικών της κεντρικής Υπη-
ρεσίας Δ/σεως Αγροτικών Εφαρμογών και Εκπαίδεσεως
(επιτελείο με υψηλή ειδίκευση, άρτια μετεκπαίδευση και πολυ-
χρόνια πείρα εργασίας στην ύπαιθρο.

Η ανεπάρκεια πιστώσεων, με αποτέλεσμα να υστερούν οι αγρότες σε γνώσεις, διότι οι γεωπόνοι με αυτή την κατάσταση πάνε στα γραφεία.

Μειονεκτήματα:

Στην επαγγελματική αγροτική εκπαίδευση η κατάσταση γίνεται περισσότερο πολύπλοκη και τα προβλήματα οργάνωσης, και εφαρμογής της περιπλέκονται όσο σε ένα άλλο επάγγελμα ή κλάδο.

Το αγροτικό επάγγελμα, και ως παράγων οικονομικής ανάπτυξης και ως αντικείμενο οικονομικής διδασκαλίας ευ έχει μερικά πολύ χαρακτηριστικά μειονεκτήματα.

Πρώτον: Έχει τη γνωστή "αυελαστικότητα" προσαρμογής και ταχείας ριζικής αλλαγής σε σύγκριση με τα επαγγέλματα στον δευτερογενή τομέα.

Το οικονομικό επομένως αποτέλεσμα, οι τόκοι των επενδεδυμένων κεφαλαίων, αβύβωση και αντικατάσταση των χρησιμοποιημένων μηχανημάτων, η αντικατάσταση καλλιεργειών ή ειδούς και φυλής των εκτροφόμενων ζώων από τη φύση, τη διμή και την αλληλεξάρτησή τους κάνουν το μέν αγροτικό επάγγελμα, εξαιρετικά επισφαλές, μειονεκτικό και αδύναμο να συναγωνιστεί και να αντικαταστήσει νικηφόρα, του ανακδηφενίτι οικονομικό ανταγωνισμό με τους άλλους παραγωγικούς τομείς.

Δεύτερον: Μαζί με το αναλογικά μικρότερο, και επισφαλές επαγγελματικό ή εμπορικό κέρδος συνεπάρχει και η μικρή ή "αρνητική" εκτίμηση και θέση του κοινωνικού συνόλου στο ίδιο επάγγελμα και τον φορέα του αγρότη, και μόνο ίσως ο χαρακτηρισμός του "χωριάτη" αγρότη, κτηνοτρόφου κ. θα ήταν αρκετός να διώξει τους περισσότερους νέους μακριά από το αγροτικό επάγγελμα.

Τρίτον : Το επάγγελμα του αγρότη έχει προ πολλού ξεφύγει, απο-
τι χαρακτηρίζεται σαν " κλειστή οικονομία, " και ταχύτητα, έντα-
ση και ένταση έχει συμβάλει η νέα τεχνολογία στη μόρφωση και
αντίστοιχα προσόντα πνευματικά.

Ο αγρότης έχει ανάγκη , απο επαγγελματική εκπαίδευση, για να
επιζητήσει η επιχείρησή του, ο ίδιος και η οικογένειά του.

Τέταρτον : Ο κάθε αγρότης δεν είναι μόνο " επαγγελματίας "
εξάρτημα και κολλάει μέσα σε ένα αψυχο απόδωπο παραγωγικό μηχανι-
σμό. Είναι πριν απο όλα, πικρός και πάντα " ανθρωπος " με ανά-
γκες βιολογικές, με ανησυχίες πνευματικές και επιτυχίες φυσικές.

Οι εποπτώσεις απο όλα αυτά είναι ευνοηκές. Τα προβλήματα και η
αναγκασία ώρα για επαγγελματική αγροτική εκπαίδευση, αντιμετωπίζο-
νται στην εποχή μας θετικά, συνδυασμένα " σκαριικά ".

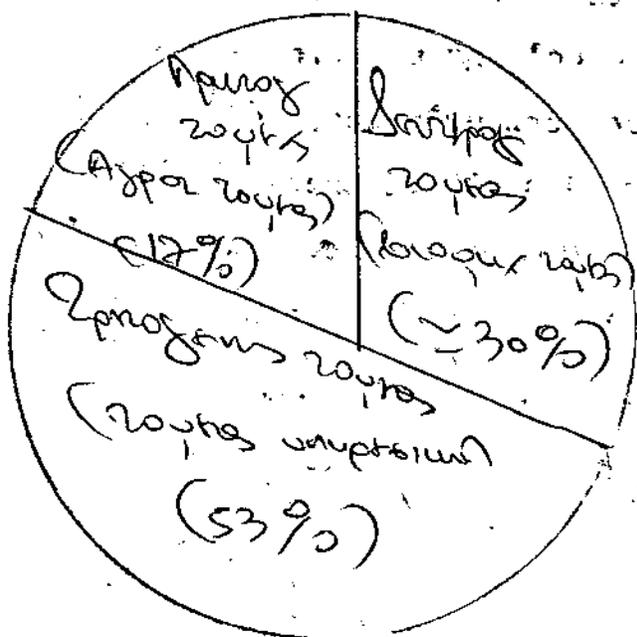
Ιδιαιμορφίες :

Η επαγγελματική αγροτική εκπαίδευση, έχει το δικό της ιδιόμορφο
χαρακτήρα, δική της δομή, τις ξεχωριστές δικές της απαιτήσεις , και
προϋποθέσεις για τη σωστή οργάνωση και εφαρμογή της:

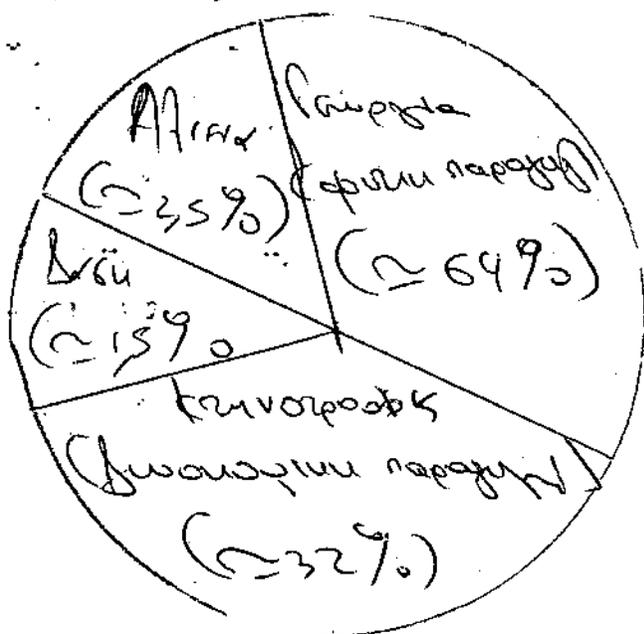
Δεν μπορεί να μάθητες - πτυχιούχοι να μισοξούν να μισοοργανώνουν
να μισοσπέρνουν, να μισοσκάζουν γιατί τότε και θα μισοθερίζουν και
θα μισοκερδίζουν.

Είναι πολύ καλ'α οργανωμένες και εξοπλισμένες, και επικουρωμέ-
νες σε προσωπικό οι επαγγελματικές σχολές αγροτικές, στις χώρες
της Ευρώπης. και εκκλήσονται " πλούτος " .Όμως σε μια β.θύτερη
εξέταση και ανάλυση γρήγορα ανακαλύπτεις την " υστεροβουλία "
και τη γεμάτη ρεαλισμό αξιολόγηση της κείρας και προηγούμενης
αποτυχίας στο παρελθόν.

Χαίρως είναι οι αγρότες αλλά και οι υπεύθυνοι να οργανώσουν σωστά την επαγγελματική εκπαίδευσή αγροτική, για τους νέους αγρότες, και την επιμόρφωση για τους σημερινούς μισοεξαρτημένους. Διότι μόνον τότε θα προκύψουν, ωφέλη δια τις δύο πλευρές και το γενικό συμφέρον του κοινωνικού συνόλου μιας χώρας (της πατρίδας μας), άμμεσο αντίκτυπο στην κοινωνική ευημερία της κοινωνίας της Β.Ο.Ε.Π.

Σύνολο εθνικού εισοδήματος

Σύνολο αγροτικού εισοδήματος

Το Εξωτερικό Εμπόριο της Ελλάδος σε
αγροτικά και μη αγροτικά προϊόντα.

Μεγέθη	1974	1984
1. Εισαγωγές	- 103	- 848
1α. Αγροτικών προϊόντων	22	159
1β. Μη αγροτικών προϊόντων	81	689
2. Εξαγωγές (συνολικές)	+ 43	+393
2α. Αγροτικών προϊόντων	19	156
2β. Μη αγροτικών προϊόντων	24	237
3. Εμπορικό Ισοζύγιο (εξαγ.εισαγ.)	-60	-455
3α. Αγροτικών προϊόντων(2α-1α)	-3	-3
3β. Μη αγροτικών προϊόντων(2β-1β)	-57	-452

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 6^ο

Η Ενταξη της Χώρας μας στην Ε.Ο.Κ.

Η ενταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ., βρήκε την Γεωργία απροετοίμαστη, και σε καθοδική πορεία. Εν τούτοις η προοπτική της εφαρμογής του Κοινωνικού καθεστώτος, δημιούργησε ελπίδες για την απαλλαγή του κλάδου από τον κλοιό των ανώτατων αγρονομικών τιμών, και την προστασία τους από εισαγωγές σε τιμές υποπλιγν, που τον ταλαιπώρησαν επί 10 ετίες.

Η εφαρμογή του Κοινωνικού καθεστώτος στον κλάδο, έγινε το καλο 1981.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ε.Ο.Κ.

" Δεν μπορεί να υπάρξει ενωμένη, Ευρώπη χωρίς τους αγρότες της. "

Σύνθημα της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας της Γεωργίας.

Για τους λόγους καθιερώθηκε η Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Είναι γνωστό ότι ο αγροτικός τομέας, είναι αυτός ο τομέας ο οποίος είναι από τους πιο ζωτικούς τομείς, της οικονομίας μιας χώρας, για τους εξής κυρίως λόγους:

- α) προσφέρει τα τρόφιμα, χωρίς να είναι δυνατή η επιβίωση του πληθυσμού.
- β) προσφέρει ζωτικές πρώτες ύλες, για την ανάπτυξη σημαντικών βιομηχανικών κλάδων, και ενισχύει την ανάπτυξη σχεδόν όλων των κλάδων της οικονομίας.

γ). προσφέρει απασχόληση σε ένα σημαντικό μέρος του εργατικού, δυναμικού.

δ). αποτελεί πηγή ζήτησης, βιομηχανικών προϊόντων, και επομένως ενισχύει την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

ε). περιορίζει την εξάρτηση μιας χώρας από τον υπόλοιπο κόσμο, καθώς προσφέρει τα α) και β).

στ). καλλιεργεί ένα ορισμένου παραδοσιακό τρόπο ζωής, στην αγροτική οικογενειακή εκμετάλλευση, που δίνει νόημα και περιεχόμενο στην διαβίωση πολλών χιλιάδων οικογενειών.

ζ). Επειδή στηρίζεται στην φύση, και στη εργασία, στο ύπαιθρο αποτελεί αντίσταθμισμα ή στοιχείο ισορροπίας στον τεχνικό κόσμο που αναπτύσσει η σύγχρονη βιομηχανική κοινωνία διατηρώντας τη γενική οικολογική ισορροπία και το φυσικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο γεννιέται ζει και αναπτύσσεται ο άνθρωπος.

Για του λόγους αυτούς, ο αγροτικός τομέας αποτελεί αντικείμενο ζωικού κρατικού ενδιαφέροντος όλων των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το κρατικό και κοινοτικό ενδιαφέρον, για τον αγροτικό τομέα γίνεται επιτακτικό, γιατί ο τομέας αυτός παρουσιάζει σοβαρά και οξύτατα ιστορικά, παραδοσιακά, διαρθρωτικά και τρέχοντα προβλήματα.

Μερικά από τα προβλήματα αυτά είναι:

- Ισάκρια πληθυσμιακά, όπως ο μεγάλος αριθμός του αγροτικού πληθυσμού.
- η υψηλή εξάρτηση, από τις μεταβαλλόμενες καιρικές συνθήκες και η αδυναμία απόλυτου ελέγχου της προσφοράς αγροτικών προϊόντων.

- εγγειοδιαρθρωτικά, όπως π.χ. ο μικρός αγροτικός κλήρος ή ο πολυτεμαχισμός των αγροτικών ιδιοκτησιών.
- Το χαμηλό και ασταθές αγροτικό εισόδημα, σε σύγκριση προς το αστικό εισόδημα.
- Η χαμηλή παραγωγικότητα ανα εργαζόμενο.
- Η λειτουργία της ελεύθερης ανταγωνιστικής αγοράς.
- Η έλλειψη καλού αγροτικού μανατζμεντ.
- Η έλλειψη αποτελεσματικού συστήματος διακίνησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων.
- Η ευπάθεια πολλών αγροτικών προϊόντων, και το υψηλό κόστος συντήρησής τους.
- Η ενταση του διεθνή'ος ανταγωνισμού αγροτικών προϊόντων, που εκδηλώνεται συνήθως με την προσφορά προϊόντων σε διεθνείς τιμές " νταμπιγκ "

Για όλους αυτούς τους λόγους (κοινωνικούς και οικονομικούς), είναι κύριως γιατί οι αγρότες, ως ενιαία κοινωνική ομάδα διαθέτουν πολλούς ψήφους που επηρεάζουν τις πολιτικές εξελίξεις (πολιτικού λόγου) κάθε χώρα μέλος της Κοινότητας, πριν από την δημιουργία της, είχε δική της ιδιαίτερα προστατευτική αγροτική πολιτική.

Όταν σχεδιάστηκε και ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα (η Συνθήκη περί Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας υπογράφηκε στην Ρώμη στις 25 Μαρτίου 1957, και τέθηκε σε ισχύ της 1η Ιανουαρίου 1958), διαπιστώθηκε η ανάγκη να καθιερωθεί μια ενιαία και ολοκληρωμένη οικονομική πολιτική, που θα εγκαθίδρυε κοινή πολιτική σε όλους τους τομείς της οικονομίας, και ειδικότερα στον αγροτικό τομέα, ο οποίος παρουσιάζει έντονο οικονομικό, κοινωνικό, και πολιτικό ενδιαφέρον.

ΟΙ πρωταρχικοί σκοποί, που καθιερώνει η Συνθήκη περί Ε.Ο.Κ. (η γνωστή πια ως " Συνθήκη της Ρώμης ") είναι:

- α). Η δημιουργία μιας τελωνιακής ένωσης με την κατάργηση των τελωνιακών δασμών, και άλλων περιορισμών του εμπορίου μεταξύ των χωρών - μελών και η καθιέρωση ενός Κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου στο εμπόριο με τις τρίτες χώρες και
- β). η δημιουργία μιας κοινής αγοράς κυρίως με την καθιέρωση των " τεσσάρων ελευθεριών " :
 - ι) την ελεύθερη διακίνηση αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων,
 - ιι) την ελεύθερη διακίνηση των εργαζόμενων,
 - ιιι) την ελεύθερη εγκατάσταση και προσφορά υπηρεσιών από τους ελεύθερους επαγγελματίες και
 - ιιιι) την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων.

Πρόκειται δηλ. για την ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, ανθρώπων και κεφαλαίων.

Μέσα στα πλαίσια αυτά (της τελωνιακής ένωσης, και της κοινής αγοράς) έγινε φανερό ότι για να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά προβλήματα του αγροτικού τομέα, για να προωθηθεί ο σκοπός της οικονομικής ολοκλήρωσης και να πραγματοποιηθεί η οικονομική ενωποίηση ήταν απαραίτητη η υιοθέτηση μιας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) στους κόλπους της Κοινότητας.

Η πολιτική αυτή θα έπρεπε να έχει τις εξής γενικές κατευθύνσεις προϋποθέσεων :

- α) να λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγροτικής οικονομίας.
- β) να καθιερώσει ένα ιδιαίτερα προστατευτικό καθεστώς, που θα εξασφαλίζει την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής αγροτικής οικονομίας και τη βελτίωση της δυσμενούς θέσης των αγροτών.
- γ) να εξασφαλίζει τους αναγκαίους χρηματικούς πόρους, για την εφαρμογή της σχετικής κοινής πολιτικής και
- δ) να δημιουργήσει αθ' υοσ φορείς και όργανα για την παρακολούθηση των εφαρμογών της.

Είναι αλήθεια ότι κατά τον σχεδιασμό της Ενωμένης Ευρώπης δόθηκε έμφαση και προτεραιότητα στην δημιουργία της ΚΑΠ, γιατί " χωρίς γεωργία δεν υπάρχει κοινή αγορά ", " χωρίς κοινή αγροτική πολιτική " δεν υπάρχει οικονομική ολοκλήρωση.

Η ΚΑΠ δημιουργήθηκε το 1961.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 6^{ου}

Μέτρα πολιτική γής.

Κ Τ Η Μ Α Τ Ο Λ Ο Γ Ι Ο

Το κτηματολόγιο αποτελεί, βασική πηγή πληροφοριών, πάνω στις οποίες βασίζεται η πολιτική γής. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που δεν έχει κτηματολόγιο, πράγμα που δυσχεραίνει την εφαρμογή γεωργικών προγραμμάτων και χωροταξικών σχεδίων, ενώ από την άλλη πλευρά διευκολύνει τους κατακατητές δημόσιων κτημάτων και ενθαρρύνει τους εμπρηστές βασιικών εκτάσεων.

Για το λόγο αυτό πρέπει, να αρχίσει άμεσα η διαδικασία για την δημιουργία ενιαίου για ολη τη χώρα Εθνικού Κτηματολογίου που θα τηρείται από ένα φορέα που θα μπορεί, να αντιμετωπίζει τις δυναμικές μεταβολές της κυριότητας και χρήσης της γής.

Ο φορέας του κτηματολογίου θα πρέπει να έχει, την μορφή δημόσιας επιχείρησης, για μεγαλύτερη ευελιξία, αλλά και τη δυνατότητα συντονισμού των κτηματολογικών εργασιών των δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και το κύρος εκδόσης εγγράφων αυξημένης τυλικής ισχύος (τίτλων κ.λ.π.).

Ο χρόνος που απαιτείται, για την προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου και την οργάνωση του φορέα, ώστε να εφαρμοσθεί το πρόγραμμα με τα σύγχρονα μέσα, υπολογίζεται κατά τους ειδικούς, γύρω στα 4 χρόνια, διάστημα δηλαδή που δεν επιτρέπει την κατάληψη και ολοκλήρωση του κτηματολογίου, στα πλαίσια ενός 5ετούς προγράμματος.

παράλληλα με τις εργασίες, του κτηματολογίου, που διαρκούν πολύ χρονικά, μπορεί να γίνει κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση των βασικών χρήσεων γης (αγροτική και μη) με την κατάρτιση χρήσης γης. Για την κατάσταση αυτή θα απαιτηθεί χρόνο 3 - 4 ετών.

Παρέμβαση στην αγοραπωλησία γαιών -

" Τράπεζα γης "

Πέρα από τα αντικίνητρα που θα θεσπιστούν για την απελευθέρωση γης από μη γεωργικούς, απαιτείται παράλληλα η παρέμβαση του κράτους στην αγοραπωλησία γης. Η δημιουργία ενός φορέα με βασική αρμοδιότητα, μεσο-λάβηση στην μεταβίβαση των εκτάσεων που εγκαταλείπονται για μεγάλο χρονικό διάστημα, (4 - 5 χρόνια) ή που προορίζονται για πώληση, σε πραγματικούς και νέους στην ηλικία αγρότες θα συμβάλει ουσιαστικά στην προσπάθεια μεγέθυνσης των αγροτικών επιχειρήσεων, και στην καλύτερη κατανομή της γης.

Παρόμοιοι οι φορείς, λειτουργούν επίσης από την Γαλλία (SAFER), και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες (σουηδία, Ολλανδία κ.λ.κ.) με την μορφή ανώνυμων εταιριών ή οργανισμών κάτω από κρατικό έλεγχο.

Στην χώρα μας, ένας τέτοιος φορέας στα πλαίσια της Αγροτικής Τράπεζας που έχει ήδη κατάλληλη διάρθρωση, στελέχωση και εμπειρία, θα αποτελούσε λύση αποτελεσματικής άσκησης εφαρμογής, και με μικρότερο κόστος.

Επιτός από την άμεση επίδραση, στην επίλυση του εγγειο-διαρθρωτικού, ο φορέας αυτός θα συμβάλει έμμεσα στην εξυγίανση καλλιεργητών κ.λ.κ.

οσες προσπάθειες έγιναν στο παρελθόν, προς αυτή την κατεύθυνση (π.χ. προσωπιακή τιμή, συγκέντρωση οίτου για τους μικροκαλλιεργητές, εισοδηματική ενίσχυση σε αγρότες ορεινών περιοχών κ.λ.π.) απέτυχαν, γιατί ανάμεσα στα άλλα κατά την εφαρμογή τους κέρρισαν μέσα από διαβρωμένους μηχανισμούς.

Ο μηχανισμός, ο οποίος θα μπορούσε να εγγυηθεί την εφαρμογή μιας καινούργιας αγροτικής πολιτικής είναι αυτός που θα περνά, μέσα από τις συνεταιριστικές οργανώσεις των ενδιαφερόμενων παραγωγών.

Γι' αυτό προϋποθέτει για την επιτυχή εφαρμογή, της παραπάνω αγροτικής πολιτικής είναι η ύπαρξη ενός γνήσιου συνεταιριστικού κινήματος, που θα αντιπροσωπεύει τους παραγωγούς οι οποίοι θα το εμπιστεύονται,

Με την ενεργό συμμετοχή των συνεταιριστικών οργανώσεων των ενδιαφερόμενων παραγωγών, είναι η δυνατή η διαβρωση μιας παλαιάς νέας αγροτικής πολιτικής, και η επιτυχής εφαρμογή της.

- -

Χ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 9^ο

Το μέγεθος και η διάρθρωση των γεωργικών
επιμεταλλεύσεων.

Απο την άποψη της διάρθρωσης των γεωργικών επιμεταλλεύσεων και των φυσικών πόρων, χαρακτηριστικές αδυναμίες θεωρούνται το μικρό μέγεθος, των επιμεταλλεύσεων σε συνδυασμό με το πολυταμαχισμό και τη διάσπορά των αγροτεμαχίων.

Εξαιτίας του εγγειοδιαρθρωτικού προβλήματος, και της έλλειψης οριζόντιας και κάθετης οργάνωσης της παραγωγής η παραγωγικότητα της εργασίας, και του κεφαλαίου στο αγροτικό τμήμα, είναι χαμηλή και το κόστος παραγωγής κατά μονάδα υψηλό, γεγονός που έχει δυσμενή επίδραση στην αποταλεσματικότητα των αγροτικών επιμεταλλεύσεων, και στο ύψος του καθαρού αγροτικού εισοδήματος.

Όσον αφορά το μέγεθος των αγροτικών επιμεταλλεύσεων (ΑΕ) από τα στοιχεία των απογραφών, της ΒΣΥΕ το μέσο μέγεθος υπολογίζεται σε 31,8 στρέμματα το 1961 και σε 34,2 στρέμματα το 1971, ενώ από τα στοιχεία της Δειγματοληπτικής έρευνας του Υπουργείου Γεωργίας και της ΒΣΥΒ, για την περίοδο 1977 - 78, το μέσο μέγεθος τους (αγροτικών επιμεταλλεύσεων) εκτιμάται σε 36,1 στρέμματα.

Η κατανομή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, κατά τάξη μεγέθους, εμφανίζει δυσμενέστερη την κατάσταση του μικρού μέσου μεγέθους, αφού από τα στοιχεία του 1971 παρατηρείται, ότι το 79,1% του συνόλου έχουν μέγεθος κάτω από 50 στρέμματα και το 95% κάτω από 100 στρέμματα.

Όσον αφορά τον πολυτεμαχισμό, αντιστοιχούν κατά μέσον όρο 6 περίπου αγροτεμάχια, ανά εκμετάλλευση με σοβαρή απόβλιση τόσο μεταξύ των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, όσο και μεταξύ των περιοχών της χώρας.

Από τα μέτρα, που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα για τη βελτίωση του μεγέθους αγροτικών εκμεταλλεύσεων, μπορούν να ανασε-ρθούν τα εξής:

- Τα δάνεια της ΑΤΕ προς τους ημιαιτήμονες κ.λ.π. για εξαγορά γαιών, τα οποία ήταν σχετικά μικρού όφους και χορηγούνται με πολλούς περιορισμούς.
- Η απαλλαγή των γεωργών από φόρους μεταβίβασης, προς αυτούς αγροτικών εκτάσεων.
- Ο Νόμος 1020 /80 " περί εγκατελειμένων εκτάσεων " που αποβλέπει στην αξιοποίηση όσων εκτάσεων παραμένουν ακαλλιέργητες ή δεν έτυχαν κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης επί 4 τουλάχιστον χρόνια, με την παράχωρησή τους είτε σε γεωργούς που έχουν μικρή ιδιοκτησία και υπάγονται στην ίδια καινοότητα, κατά πρόταση σε όμορφους ιδιοκτήτες, ή σε συνεταιρισμούς για ομαδική εκμετάλλευση, ή και σε αιτή-μονες οποιαδήποτε περιοχή της χώρας, άλλα και με την αυστηρά επιμέτρησή τους υπό ορισμένους όρους.

Η έναρξη ισχύος του νόμου αυτού είχε ορισθεί για το Φεβρουάριο του 1981, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα.

- Η ανάπτυξη της συλλογικής δραστηριότητας, με της διάφορες μορφές της (από κοινού χρήση μηχανημάτων, ομαδική διαχείριση αγροτικών εκμεταλλεύσεων κ.λ.π.).

Η συλλογική δράση ξεκίνησε πριν από 10 χρόνια, ελάχιστα όμως αναπτύχθηκε, παρά τα κίνητρα που θεσπίστηκαν από 'ν σήμερα σε όλη τη χώρα λειτουργούν μόνο :

- (9) Έννέα ομαδικού αμπελώνες, συνολικής έκτασης 7.744 στρεμμάτων κατά 1240 συμβαλλόμενους παραγωγούς.
- (5) Πέντε ομαδικού αμπελώνες συνολικής έκτασης 2.676 στρεμμάτων και 347 παραγωγούς.
- (500) Πεντακδαιες περίπου " ομάδες κοινής καλλιέργειας βόμβακος " συνολικής έκτασης 340.000 στρεμμάτων περίπου, που η δραστηριότητά τους εντοπίζεται στη μηχανή βαμβακοσυλλογή ή και στη σπορά και τα οργεματα.
- Παράλληλα, τέλος μέτρο για τη διαρθρωτική βελτίωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είναι ο αναδιασμός ο οποίος έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα σε έκταση 7 εκατ. στρεμμάτων, εναντι των 15 εκατ. στρεμμάτων που εκτιμήθηκε αρχικά ότι αποτελούν αντικείμενο αναδιασμού.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν 9 ο υ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ,

Χρηματοδότηση του αγροτικού τομέα και των υπόλοιπων τομέων της οικονομίας.

ΕΤΗ	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ				ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΟΤΗΤΑΣ Χρημ/σης
	βρα. / κρ.	γεωργ. / κρ.	εξ. / κρ.	μεσ. / κρ.		
1974	20381	3321	20821	44523	198707	203230
1975	23748	6945	24568	55261	247562	303823
1976	29408	8550	28579	66537	312799	379336
1977	38949	14101	37110	90160	385664	475824
1978	490341	12737	48424	110195	474853	585048
1979	52347	13259	60194	125800	565977	691777
1980	62531	14329	65209	141869	686202	828071
1981	73284	14317	74081	161682	878431	1040114
1982	86883	17794	94873	199552	1078356	1277908
1983	118264	22272	99319	239355	1662165	1902020

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος, Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο.

Μέσος ετήσιας μεταβολής του Α.Ε.Π. κατά τομείς.

	- 1970 -	- 1980 -
Γεωργία	2,4	
Βιομηχανία	5,3	
(Μεταποίηση)	6,1	
Υπηρεσίες	5,5	
Συνολικά	4,9	

Πηγή Εθνικοί Λογαριασμοί Ελλάδος και Υπουργείο Συντονισμού για το 1980.

Ακαθάριστο εγχώριο Προϊόν ανα απασχολούμενο

	1975	1977	1979	1980
1) Α.Ε.Π. ανα απασχ/νο	106531	123228	136243	138437
2) Α.Γ.Π. ανα απασχ/νο	50251	61085	62813	68787
3) Α.Π. ανα απασχ/νο στους λοιπ τομείς	137361	148387	165950	166612
Σχέσει 2/3	36,6	41,2	37,8	41,3

Πηγή Εθνικού Λογαριασμού της Ελλάδος 1980 προσωρινές εκτιμήσεις.

Η εξέλιξη των εισαγωγών και των εξαγωγών, αγροτικών προϊόντων
στα τελευταία χρόνια είναι η ακόλουθη, για τα έτη
1977-1978-1979

Σε εκατ. Δραχμές.

ΕΤΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ
1977	20195,68	36151,09
1978	23892,02	44183,52
1979	33224,88	47070,43

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος Υπουργείο Συντονισμού.

ΕΣΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ-ΣΥΝΟΧ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΔΡΑΧΜΕΣ)

ΕΤΗΣ	ΕΙΣΑΓΟΓΕΣ			ΕΞΑΓΟΓΕΣ			ΙΣΟΖΥΓΙΑ		
	ΣΥΝΟΧΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΡΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	%	ΣΥΝΟΧΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΡΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	%	ΣΥΝΟΧΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΡΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΣΥΝΟΧΟ ΑΡΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
1974	132.111,1	21.430,9	16,4	60.890,9	21.628,0	35,5	41.290,2	-	-402,9
1975	142.041,4	23.393,3	13,6	44.441,1	26.560,1	35,8	92.600,2	31.16,8	
1976	223.159,4	24.829,3	12,5	93.811,5	33.588,0	35,8	129.348,2	54.58,4	
1977	252.150,8	32.418,4	12,9	101.330,6	36.421,8	35,9	150.890,2	4003,1	
1978	284.229,1	40.385,8	14,0	123.424,3	44.449,4	35,9	164.001,8	4063,9	
1979	356.820,5	48.536,2	13,6	144.238,4	44.552,9	32,8	212.581,8	-1.184,3	
1980	452.881,3	58.049,0	12,8	221.108,8	61.399,5	27,4	231.442,5	3280,5	
1981	493.404,6	72.041,1	14,6	234.998,5	64.389,6	28,3	255.836,2	-4681,5	
1982	665.919,4	103.652,8	15,6	286.281,0	89.599,9	31,3	349.638,6	-14059,9	
1983	848.291,8	138.813,8	16,4	392.652,1	138.044,9	35,2	455.649,4	-435,9	

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Το θέμα της Πτυχιακής μου Ήργασίας, είναι ποιός ο ρόλος του Αγροτικού τομέα στην Ελληνική Οικονομία.

Μελετώντας το θέμα αυτό, και φτιάχνοντας την εργασία αυτή εβγαλα κάποιο συμπέρασμα, ένα κάποιο επίλογο της ολης πτυχιακής μου εργασίας.

Για να υπ'άρξη επιτυχία στον Αγροτικό τομέα, πρέπει να υπ'άρξη εκβιομηχάνιση. Να επιτυγχάνουμε αύξηση της παραγωγής, και αυτό επιτυγχάνεται αφού βάζουμε χαμηλές τιμές στα προϊόντα μας με συνέπεια τα προϊόντα μας να είναι ανταγωνίσιμα στην διεθνή αγορά.

Να υπ'άρξουν τα κατ'άλληλα κίνητρα, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να γίνουν, πιο οργανωμένες και σύγχρονες.

Να υπ'άρξη σωστή παιδεία και εκπαίδευση, έτσι ώστε να βοηθηθ'ητε η νεολαία μας. Να γίνουν εξιδίκευση σε διάφορους τύπους καλλιεργειών. Θα πρέπει να δοθε'ι προτεραιότητα στην τυποποίηση των προϊόντων, για την καλύτερη προώθηση των προϊόντων στην αγορά.

Τα παλιά τα χρόνια η νεολαία, ασχολούνταν με τον Αγροτικό τομέα, αλλά πολ'υ κουραστικά και δύσκολα, χωρίς καμ'ια άνεση. Ο νέος ακολουθούσε το επάγγελμα του πατέρα, αλλά με τα ίδια πρότυπα και δεδομένα.

Με το πέρασμα των χρόνων όμως, και χ'αρις στην τεχνολογία η οποία εξελίσσεται ξεπεράστηκε αυτή η κό'υραση, παρέχονται στους νέους αλλά πρότυπα, πολλές διευκολύνσεις και αυτό χ'αρι στα μηχανήματα που κυκλοφορούν στο εμπόριο.

Και γι'αυτό αυτο'ι οι νέοι που ασχολούνται σήμερα με τον Αγροτικό τομέα, ασχολούνται πιο ευχάριστα από παλιά. Πολλοί νέοι, είναι αυτοί που ασχολούνται με τον Αγροτικό τομέα, και συντηρούνται με αυτό.

Τέλος ένας οργανωμένος Γεωργικός τομέας, μπορεί να συμβάλλει στην κάλυψη ενός μέρους του ελλείματος του Εμπορικού Ισοζυγίου, και γενικότερα στην Εθνική μας Οικονομία.

Πραγματοποιώντας αυτούς τους παράγοντες, που ανέφερα πιο πάνω, θα επισέρει στην Εθνική μας Οικονομία, επιτυχή αποτελέσματα, ο κλάδος θα γ'ίνει πολ'υ πιο ενδιαφέροντος και φυσικά θα αυξηθ'η και το ποσοστό που ασχολείτε στον Αγροτικό τομέα.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

I. Εισαγωγή		σελ. 2
2. Κεφάλαιον I ^{ον}	Η έννοια και η αναγκαιότητα της Αγροτικής Πολιτικής.	σελ. 5
3. Κεφάλαιον 2 ^{ον}	Η Αγροτική Πολιτική του χθ'ες.	σελ. 12
4. Κεφάλαιον 3 ^{ον}	Η Ν'εα Αγροτική Πολιτική	σελ. 14
5. Κεφάλαιον 4 ^{ον}	Σημασία και συμβουλή του Αγροτικού τομέα στην Οικονομία μας.	σελ. 17
6. Κεφάλαιον 5 ^{ον}	Κοιν'η Αγροτική Πολιτική	σελ. 23
7. Κεφάλαιον 6 ^{ον}	Η ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ο.Κ.	σελ. 29
8. Κεφάλαιον 7 ^{ον}	Κτηματολόγιο	σελ. 34
9. Κεφάλαιον 8 ^{ον}	Το μ'εγεθος και η διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων	σελ. 37
10. Κεφάλαιον 9 ^{ον}	Εξελίξεις βασικών μεγεθών της Αγροτικής Οικονομίας.	σελ. 40
II. Επίλογος		σελ. 44
12. Περιεχόμενα		σελ. 45
13. Βιβλιογραφία		σελ. 46

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Συγγραφέας

Τίτλος

1. Καμαρινός Αιλ'υ. Προβλήματα Αγροτικής Οικονομίας.
2. Πυλαρινός δ. (Γεωπόνος). Μια συναπτική κατ'ασταση των στοιχείων επιδιώξεων - καινοτομιών του Νέου Νόμου για τις Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.
3. Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Εξελίξεις βασικών μεγεθών του Αγροτικού τομέα.
4. Τράπεζα Ελλάδος. Στατιστικές.
5. Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. Στατιστικές.
6. Υπουργείο Γεωργίας. Χρηματοδοτήσεις επενδύσεων του Αγροτικού τομέα.

